

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΙΩΝΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ (330 - 717)

Βυζάντιο → Το χριστιανικό κράτος της ελληνορωμαϊκής Ανατολής που αναδύθηκε μέσα από τους κόλπους του Ρωμαϊκού κράτους

Βυζάντιο – Βυζαντινοί = μεταγενέστεροι όροι

Οι κάτοικοι της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας αυτοπροσδιορίζονταν με ονομασίες που δήλωναν τη ρωμαϊκή προέλευση του κράτους: Ρωμαίοι - Ρωμηοί

Ανατολικό Ρωμαϊκό Κράτος: μεταμορφώθηκε σε Βυζαντινό

1. ΑΠΟ ΤΗ ΡΩΜΗ ΣΤΗ ΝΕΑ ΡΩΜΗ

Με την επικράτηση των Κων/νου Α΄ έναντι των αντιπάλων του εγκαινιάζεται μία νέα περίοδος στην ιστορία του ρωμαϊκού κράτους. Ο Κων/νος Α΄ προκειμένου να ανορθώσει το κράτος που κλονιζόταν από διάφορα προβλήματα, πήρε μια σειρά από μέτρα.

Μέτρα ανόρθωσης του ρωμαϊκού κράτους: → 1) Ίδρυσε νέο διοικητικό κέντρο (Κωνσταντινούπολη),
2) Αναγνώρισε το δικαίωμα της άσκησης της χριστιανικής λατρείας,
3) Καθιέρωσε τη διάκριση της πολιτικής από τη στρατιωτική εξουσία
4) Έκοψε και κυκλοφόρησε ένα πολύ σταθερό χρυσό νόμισμα.

α. Ίδρυση της Κωνσταντινούπολης

Το 324 της ο Κων/νος Α΄ αφού νίκησε το Λικίνιο, έμεινε μονοκράτορας και αποφάσισε την ίδρυση νέου διοικητικού κέντρου στη θέση του αρχαίου Βυζαντίου, γιατί είχε:

α) μοναδική γεωπολιτική θέση (σταυροδρόμι ανάμεσα σε Ασία και Ευρώπη, Εύξεινο Πόντο και Μεσόγειο)
β) μεγάλη εμπορική σημασία.

Οι λόγοι που επέβαλαν αυτή την απόφαση ήταν οι εξής:

- 1) Η Ανατολή διέθετε ακμαίο πληθυσμό και οικονομία,
- 2) Οι χριστιανοί στους οποίους στηρίχθηκε πολιτικά ο Κων/νος ήταν πολυπληθέστεροι στην Ανατολή,
- 3) Οι μεγάλες πόλεις της Ανατολής κλονιζόταν από θρησκευτικές συγκρούσεις,
- 4) Από το Βυζάντιο ήταν ευκολότερη η αντιμετώπιση των νέων εχθρών (Γότθων και Περσών)

Η ανοικοδόμηση του Βυζαντίου έγινε σύμφωνα με το ρωμαϊκό ρυμοτομικό σχέδιο. Η πόλη είχε νέα τείχη, επιβλητικές λεωφόρους, το φόρουμ (πλατεία) του Κων/νου και στολίστηκε με λαμπρά έργα τέχνης.

Στις 11 Μαΐου 330 τελέστηκαν τα εγκαίνια της πόλης που πήρε το όνομα του ιδρυτή της.

Η Κων/πολη ή Νέα Ρώμη βαθμιαία απέκτησε χαρακτηριστικά χριστιανικής πόλης, διότι εκεί οικοδομήθηκαν πολλές εκκλησίες. Παράλληλα η πόλη παρουσίασε ραγδαία πληθυσμιακή αύξηση, κατορθώνοντας μέσα σε δύο αιώνες να ξεπεράσει το πρότυπό της, δηλαδή την Παλαιά Ρώμη.

β. θρησκευτική πολιτική

Ο Κων/νος Α΄ ακολούθησε ευνοϊκή πολιτική προς το Χριστιανισμό, κι αυτό φαίνεται από τις εξής ενέργειες:

- 1) Το 312, μετά τη νίκη του επί του Μαξεντίου, μετέφερε το *μονόγραμμα* του Χριστού (Χριστόγραμμα) από τη στρατιωτική σημαία στα νομίσματά του.
- 2) Το 313 υπέγραψε με το Λικίνιο το *διάταγμα των Μεδιολάνων* με το οποίο νομιμοποίησε τη χριστιανική θρησκεία.
- 3) Το 324 αφού νίκησε το Λικίνιο κι έγινε μονοκράτορας, στράφηκε προς την Ανατολή, όπου ήταν πολυπληθέστερο το χριστιανικό στοιχείο, και ίδρυσε το νέο διοικητικό κέντρο.
- 4) Το 324 έπαψε οριστικά τους *διωγμούς* εναντίον των χριστιανών.
- 5) Εξέδωσε πολλούς νόμους ευνοϊκούς για τους χριστιανούς.
- 6) Το 325 συγκάλεσε την Α΄ *Οικουμενική Σύνοδο* στη Νίκαια της Βιθυνίας για την ειρήνευση της εκκλησίας και της αυτοκρατορίας. Η Α΄ Οικουμενική Σύνοδος διατύπωσε τη διδασκαλία της Εκκλησίας έναντι των αιρέσεων.

Ευκολότερη αντιμετώπιση εχθρών

Σπουδαία γεωγραφική θέση για το εμπόριο

Ασφαλής τοποθεσία